

برنگ (برنگیا)

یک شاهراه میان قاره‌های پیش از تاریخ میان آسیا و آمریکا

نیکلای ن. دیکوف

دیرین شناس اهل شوروی برای نخستین بار به کار برد و در حدود دوست سال پیش عقیدهٔ کلی استیان پ، کراسنیکوف، یکی از اعضای فرهنگستان روسیه بر این بود که در آن نقطه میان آسیا و آمریکا یک راه زمینی وجود داشته است.

تحقیقات علمی بعدی وجود برنگیا را تأیید کرده و این توان را به ما داد که نقشهٔ مسیر رودخانه‌ها و دریاهای آنرا به تصویر کشیده و تصویری از چگونگی آب و هوای آنرا به جانوران و گیاهان آن به دست آوریم. برنگیا دشتی بود منبسط که جنوب آن را جنگل و شمال آن را جلگه‌های تندرا و استپ در برمی گرفت. در این جلگه‌ها گلخانه‌های ماسرت، گلابریش کرم‌خاندان (بیزون)، اسپهان وحشی و گوزنها چرا می‌گردید.

کاملاً درستی و قطعاً درستی

بر خلاف آناتولیس اسرائیل، برنگیا عملاً وجود داشته و همانند آناتولیس به زیر آب رفته است. این حادثه در حدود ۶۰۰۰۰ سال پیش با آب شدن تدریجی یخبندانهای طبیعی عظیم آخرین دوران بزرگ یخبندان اتفاق افتاد. در آن هنگام سطح اقیانوس آرام تا دوست متر بالا آمد و عبود رنگیهای وسیع میان چوکونکا و آلاسکا را آب فرا گرفت. از آن زمان آب دریاهای بزرگ و چوکونکا و باب برنگ که آنها را به هم متصل می‌ساخت، در این نطقه در هم آمیخت.

مستند کشف ستم این منطقه عظیم از زمین (در دهه ۱۶۶۰) که در حال حاضر در زیر آب است، به دیوید ج. هوپکینس زمین‌شناس آمریکایی تعلق دارد. هر چند که در واقع اصطلاح «برنگیا» را در سال ۱۹۲۵ پتر ب. سوتسکین

در طول دو میلیون سال گذشته، ذخایر عظیم بسخ که بخشهای گسترده‌ای از سطح زمین را پوشانده بود، حدود بیست پانز فو پ شده است، و هر دوران یخبندان حدود ۱۰۰۰۰۰ سال به میزان آکسیده است. هر بار که لایه‌های بسخ به حداکثر وسعت خود می‌رسید، حجم آبی که از اقیانوسها کاشته می‌شد در حدود ۳۰ میلیون کیلومتر مکعب بود. این موضوع باعث پایین رفتن سطح آب دریا به مقدار تقریبی ۱۰۰ متر گردید.

باستان شناسان چنین دعه است که می‌توانند سطح پایینتر آب دریاها در طول دورانهای یخبندان، فضاها و سیستری را برای زندگی قبایل دورانه‌های یخبندان پاریینه سنگی به وجود آورده بود (پیش از ۱۰۰۰۰ سال پیش)، و این که مهاجرتهای میان قاره‌ها و جزایر، با ایجاد سرزمینها بسا تنگه‌های باریک میان آنها متداول گردید. باستان شناسان دریایی با کشف محوطه‌های پیش از تاریخ به زیر آب رفته را در فلات قاره مطالعه می‌کنند، و بی‌شع شک و تردید ثابت کرده‌اند که استقرار انسان پیش از تاریخ در نقاط پایینتر از سطح امروزی دریا به وقوع پیوسته است. مطالعه سرزمینهای باریک میان قاره‌های مسکن است اندر بچهای را بر یکی از مهم‌ترین او هنوز تقریباً ناشناخته روندهای تاریخ انسان، حتی بهره‌کنی انسان از قاره‌های جهان پس از تطوّر او در ۱۵ میلیون سال پیش در فترق امریقه، گنگایسید، در مسافله زیر سیستلای ن. دیکوف، مشخص بررس، یعنی از به پهلای زمینی، میان قاره‌های مشهور به برنگ و توصیف می‌کند که در زمانهای پیش از تاریخ از سیریه به آلاسکا کشیده بود.

منظره گزّه زمین و روابط میان قاره‌ها در طول دورانهای یخبندان در زمانهایی که سطح آب دریاها پایین است، و مسیرهای کلی مهاجرت‌های انسان در هزاران سال پیش.

عجیب این که در طول دورانهای یخبندان، یعنی هنگامی که آب‌های جهان به لایه‌های یخ تبدیل شده و در نتیجه سرزمینهای وسیع پست در طول سواحل (فلاتها) به زمینهای خشک مبدل گردید، برنگیا چند بار بالاتر از سطح آب پدیدار شد. دوره‌های یخبندان و میان یخبندان یکی پس از دیگری فرار رسید و هنگامی که حرارت افزایش یافت، بغها آب شد و در محلی که قبلاً خشکی بود، تنگه‌ای میان آسیا و آمریکا پدیدار گردید. در آغاز و پایان دوره‌های یخبندان، که هر یک چندین هزار سال به درازا کشید، میان لایه‌های یخ دو بخش شرقی و غربی، سرزمین خشک نسبتاً وسیعی وجود داشت. در این دورانها، همچنین، راه مستقیمی بود که انسانها و جانوران می‌توانستند از آسیا به بخشهای درونی آمریکا که پوشیده از یخ بود، مهاجرت کنند. نکته اصلی در برنگیا که علاقه باستان‌شناسان را به خود جلب می‌کند، همانا مسئله مهاجرت مردمان پیش از تاریخ از نواحی اصلی خود آسیا به قاره آمریکا است.

باستان شناسان در گل ولای ایالتشبه در کف دریا در انتظار یافتن ردیای انسانهای دوران یخبندان هستند که در راه خود از آسیا به آمریکا از آن گذشته‌اند. یافته‌های زیر آب، به زودی آغاز خواهد شد. اما در حال حاضر در آمریکا کلمبیکتا و آلاسکا کشتیاب و حفاریات فشرده باستان شناسی برای دستیابی به سرزمین در آب فرو رفته برنگیا در دست انجام است. این تحقیقات نظریه‌هایی را درباره مر اهل مهاجرت جمعیتها از طریق برنگیا و ماریت فرهنگی آنها ارائه می‌کند. تحقیقات فوق همچنین به ما کمک می‌کند تا استراتژی خود را برای تسخیرهای باستان‌شناسی زیر آبی که باید به مرحله اجرا درآید، و ویژگیهای موقع نگاری و لایه نگاری محوطه‌های شناخته

شده در نزدیکیهای برنگیا را در برگیرد، به کار بندیم. در سال ۱۹۶۶، نویسنده این مقاله پس از تدارک برنامه‌ای برای تحقیقات باستان‌شناسی در شمال شرق، با در نظر داشتن حل مسئله ساکنان اولیه آمریکا، جنس منظر را آغاز کرد. حفاریاتی که تا کنون انجام یافته است محوطه‌های بسیاریه سنگی زینتی را در کاسمیکانکا و چوکوتکا آشکار ساخته، که در حال حاضر برای مطالعه مسئله مهاجرت ساکنان اولیه آمریکا از طریق برنگیا منابع اصلی اطلاعات را تشکیل می‌دهند. مدارک تازه‌ای که همه ساله از این منطقه به دست می‌آید، نشان می‌دهد که برنگیه که بعدها از مراکز تمدن باستان جدا شد، در آن زمان نه یک بخش دور افتاده و عقب مانده جهان، بلکه یکی از شاهراههای بزرگ آن بود که با برنگیا میان دو سرزمینی که در حال حاضر آسیا و آمریکای شمالی نامیده می‌شود، تشکیل راه خشکی پهن‌آوری را می‌داد.

اطلاعات به دست آمده توسط باستان‌شناسان شوروی و آمریکا ما را قادر می‌سازد که با درجات گوناگونی از دقت، چهار مرحله سکون شدن در برنگیا تشخیص دهیم. نخستین مرحله هنوز از بسیاری جهات فرضی، اما از لحاظ منطقی الزامی است. این مرحله ظاهراً با دوران یخبندان سابق آلمس و مسرف به دوران یخبندان زیرانگ (۷۰,۰۰۰ تا ۵۱,۰۰۰ سال پیش) را با آغاز آخرین دوران یخبندان و منتهی‌سور به دوران یخبندان سرترنگ (۲۸,۰۰۰ تا ۲۰,۰۰۰ سال پیش) برابر بوده است. شاید بتوان کمترین دست‌انتهای باستانی به دست آمده از آمریکا را، همراه با سنگریزه‌های لپس و آنچه که به نظر می‌رسد الگوهای این دست ساخته‌های منقول باستانی باشند، به این مرحله نسبت داد که در

محوطه‌هایی در بخش خاور دور اتحاد جماهیر شوروی در چوکوتکا و دیگر جاها یافت شده‌اند. دومین مرحله که نیز تا حد زیادی فرضی است، با دوران میان ۲۰,۰۰۰ تا ۱۲,۰۰۰ سال پیش مطابقت دارد که در طول آن یخبندان دوران سرترنگ و به‌سختی حد خود و برنگیا به بالاترین ابعاد خود رسید. در این مرحله جلگه‌های تندرا و اسب برنگیا، که به اشغال جانوران عظیم‌الجثه درآمده بود، تشکیل منطقه طبیعی واحدی را می‌داد، که در غرب و شرق با یخبندانهای طبیعی، و در جتر به با آبهای نسبتاً گرم اقیانوس آرام، از سرزمینهای پیرامون خود جدا شده بود.

به احتمال چندی پیش از آن، در این سرزمین بسته وجه تمایزی میان دو منطقه فرهنگی وجود نداشته است. منطقه قاره‌ای، که در تندر - استپهای آن شکار ووزان جانوران پستانداران عظیم‌الجثه را شکار می‌کردند و منطقه آرام شمالی که در سواحل آن شکار ووزان (که ما هنوز چیز زیادی درباره آنها نمی‌دانیم) گهگاه از منابع دریایی آن بهره‌برداری می‌کردند. از نظر فنی، این سرزمین بسته هنوز منطقه‌ای بود پیوسته با فرهنگی تقریباً یک شکل. مرحله سوم، که به طور کامل شناخته شده است، با

محوطه‌های پراکنده در نزدیکیهای غربی برنگیا، در کاسمیکتا، در فرهنگ پوشکی قدیم مطابقت دارد که با اسناد به تاریخنگاری از طریق آلوت - مگنتیک به حدود ۱۲,۰۰۰ تا ۱۲,۰۰۰ سال پیش، و به احتمال قویتر، تاریخنگاری شده است. از این دوره به بعد، می‌توان درباره روابط فرهنگی میان آسیا و آمریکا از راه برنگیا - شاید هم درباره جمعیت مهاجر، به هنگامی که درباره شباهت حیرت‌آور سنگهای نوک نیز دو لایه دستار برای سلاحهای پرتاب گردنی از پوشکی و سنگهای مشابه

منظره حفريات (قسمت جلوي تصوير) يوشكي، يك
محوطهٔ پارینه سنگي در کامپانچا، در اطراف
تصوير، ابزار سنگي به دست آمده در آن محوطه نشان
داده شده است.

گزارش شده است. این امر نشان می‌دهد که حرکت مستقیم جمعیت از چوکوتکا به آلاسکا یعنی ۱۶۲۰۰۰ تا ۱۶۱۰۰۰ سال پیش اتفاق افتاد هنگامی که برنگیا به نحو قابل ملاحظه شروع به کوچک شدن کرد. تا این که سرانجام تنگه‌ای که قبلاً نیز وجود داشت پدیدار گردید. باستان‌شناسان برآورد کرده‌اند که در سرزمین به زیر آب رفتهٔ برنگیا کار می‌کنند. می‌توانند در انتظار کشفیات غیره کنند باشند. آنها قادرند از جدیدترین وسایل غواصی موجود در کتدهای مسانده آکادمیسین سیاسوف سودجویند که در بخش خاور دور فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی به ثبت رسیده است. این کتشی مجهز به جدیدترین دستگاههای شامش یک سیستم تعلیمات اطلاعاتی برای غواصان و نظارت (کنترل) از راه دور با ارتباط تلویزیونی است. این کتشی می‌تواند عملیات زیر آبی را تا عمق ۳۰۰ متری به مورد اجراء بخمارد. با توجه به نتیجهٔ انجام تحقیقات زیرآبی، و کتدهای ما دربارهٔ الگوی توزیع محوطه‌های باستانی در بخشهای به زیر آب رفتهٔ برنگیا، مقتضی است که کار را (به احتمال با معنزی) نزدیک دهانهٔ پستروخانه‌هایی آغاز کنیم که در فلات به دست آمده‌اند. مسوئیت این تحقیقات بسبب از اهمیت علمی بزرگ بین‌المللی برخوردار باشد. ■

کامپانچا به طور کامل مورد مطالعه قرار گرفته است. ویژگی این فرهنگ استقرارگاه بزرگ آن است. در بزرگترین استقرارگاه آن تا کنون سی محل مسکونی حفاری شده است. این مسلهای مسکونی کاملاً متفاوت از چادرهای دو نفرهٔ دوران فرهنگ یوشکی قدیم است. در ابزار سنگی نیز تفاوت‌های مشخص وجود دارد. کنار سنگهای توک تیز دو لبه و پرده‌ست برگی شکل برای سلاحهای پرتاب گردنی، سنگهای تزیینی دیگری به دست آمد که مورد علاقهٔ زبانه‌انترتها و اسکیموها بوده است. یک قبر سنگ اطلی، شبیه به یک سنگ اسکیمو به دست آمد. این قبر یکی از قدیمیترین گورها در دوران پارینه سنگی است. سنگهای مادر گوه شکل در همه جا متداول بود. این سنگهای مادر اشارهٔ دیگری است بسو ویتسو و ارتباط مسلم میان فرهنگ یوشکی و فرهنگ دانالی در آلاسکا. جایی که در آن‌دها نقش طوطی و اژدها شکل‌گیری آلتوهای ماقبل اسکیمو بازی کردند.

هنگامی که آلتوهای ماقبل اسکیمو به بخش جنوبی برنگیا رسیدند، شکار دریایی را گسترش داده و به تدریج آنرا شدت بخشیدند. عامل باری دهنده در این امر کاهش قابل ملاحظه در وسعت برنگیا بود (که از حدود ۱۶۲۰۰۰ سال پیش آغاز گردیده بود). تنگه به تدریج پدیدار شد و برای رسیدن به سمت شرقی آن استفاده از قایق الزامی گردید.

محوطه‌های پارینه سنگی در چوکوتکا را شاید بتوان به عنوان توقفگاهی میان‌راهی در راه کامپانچا به آلاسکا و از آنجا به آمریکا منظر قرار داد. سنگهای صابرد گوه شکل و سلاحهای توک تیز دولتهٔ مشابه آنهاهی که در فرهنگ یوشکی جدید در کامپانچا و در فرهنگ دانالی در آلاسکا به دست آمد، در این محوطه‌های پارینه سنگی نیز

به دست آمده از محوطه‌های در ایالت واشنگتن در شمال غرب ایالات متحده آمریکا فکر کنیم. به طور تقریباً قاطع اظهار نظر کرد. این آخرین دوره‌ای بود که در طول آن اسکان برقراری ارتباط فرهنگی و شاید مهاجرتهای جمعیتی از راه سرزمینهای کاملاً خشک وجود داشتند. زیرا تا آغاز هزارهٔ سیزدهم، هنوز تنگه‌ای برنگیا را به دو بخش تقسیم نکرده بود. سواحل غرب شمال غرب آمریکای شمالی نیز که پوشیده از یخچالها بود، می‌توانست برای رفتن از برنگیا به آمریکا مورد استفاده قرار گیرد. زیرا در آن زمان تا حدودی از حجم یخچالها کاسته شده بود و دیگر برای مهاجرت جمعیتها در طول سواحل اقیانوس آرام، به ویژه برای جوامع درگیر با شکارورزی، ماهیگیری و گردآوری، مانند فرهنگ یوشکی قدیم، مائمی به شمار نمی‌رفتند.

چهارمین و شناخته شده‌ترین مرحله برابر است با سالهای آخر دوران یخبندان سرسنگ (۱۶۲۰۰۰ تا ۱۶۱۰۰۰ سال پیش). این مرحله با فرسایش بیشتر و بازسازی پوششهای برنگیا - پهناورتر شدن تنگهٔ میان چوکوتکا و آلاسکا، باطراحی شدن تدریجی زمینهای نندراسانتی و کاهش در تنوع انواع و تعداد جانوران عظیم‌الجثه - ارتباط دارد. مهاجرت عمدهٔ جمعیت به برنگیا نه از طریق جادهٔ شمالی در مسیر یاگونیا (اگر چه نمی‌توان این مسئله را به طور کامل مستثنی کرد) بلکه از راه جنوب اقیانوس آرام در مسیر بخش شمالی آنچه که امروز شرق دور روسیه نامیده می‌شود، انجام گرفت.

در این مرحله فرهنگ تازه‌ای موجودیت یافت که بنیان آن در ماهیگیری و شکار گامویش کوهاندار استوار بود و می‌توانست به سرعت خود را با شرایط بومی جدید تطبیق دهد. نام آن فرهنگ یوشکی منیم استند. قسه در

نیکلای نیکولاویچ دیوکوف عضو مکتب‌های فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی و رئیس آزمایشگاه باستان‌شناسی، تاریخ و قوم‌نگاری مؤسسهٔ تحقیقات علمی شرق بخش خاور دور فرهنگستان است. وی نویسندهٔ هفت مینو گراف، شامل فرهنگ آسیای شمال شرقی باستان (دو جلد)، و بیش از یکصد و پنجاه مقالهٔ علمی است.